

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ-ПЕРНИК

Перник 2304; пк 102; ул. „Благой Гебрев” № 15, ет. 1,
Деловодство: тел/факс: 076/67 02 03; Счетоводство: тел 076/ 67 04 02
e-mail: riew_ Pernik@abv.bg

ДОКЛАД

**ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ
ВЪЗДУХ НА ТЕРИТОРИЯТА НА РИОСВ – ПЕРНИК**
за периода от 01.10.2009 год. до 31.03.2010 год.

2010 год.
гр. Перник

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Описание на системата.....	3стр
1.1. Брой, наименование и код на пунктовете, разположени на територията на РИОСВ-Перник.....	3стр
1.2. Контролирани замърсители и норми за КАВ.....	3стр
1.3. Описание на дейностите по калибриране на средствата за измерване и отчет за работа на пунктовете за мониторинг, разположени на територията на РИОСВ-Перник.....	4стр
2. Състояние на атмосферният въздух на територията на РИОСВ-Перник за периода от 01.10.2009год. до 31.03.2010год. по данни от индикативния пункт за мониторинг на качеството на атмосферния въздух с ръчно пробовземане и последващ анализ и автоматично-измервателната система.....	6стр
2.1. Пункт „Църква”	
❖ Фини прахови частици (ФПЧ₁₀).....	6стр
❖ Фини прахови частици (ФПЧ_{2,5}).....	7стр
❖ Общ суспендиран прах (ОСП).....	8стр
2.2. Пункт „Шахтьор”	
❖ Фини прахови частици (ФПЧ₁₀).....	9стр
2.3. Брой превишения по показател фини прахови частици (ФПЧ₁₀) за двата пункта.....	10стр
3. Тенденции в състоянието на качеството на атмосферния въздух.....	11стр
4. Мерки за подобряване на качеството на атмосферния въздух.....	13стр

1. Описание на системата

1.1. Брой, наименование и код на пунктове, разположени на територията на РИОСВ-Перник

Към настоящият момент на територията на гр. РИОСВ-Перник са разположени един ръчен пункт за мониторинг на качеството на атмосферния въздух с ръчно пробовземане и последващ лабораторен анализ (Р) и една автоматично-измервателна станция (АИС), както следва:

- Пункт „кв. Църква” (Р) – код/номер: 035587106; обслужва се от ИАОС.
- Пункт „Шахтьор” (АИС) – код/номер: 035587110; обслужва се от ИАОС.

1.2. Контролирани замърсители и норми за КАВ

Измерванията по показатели прах в т.ч. фини прахови частици до 10 μm (ФПЧ₁₀), фини прахови частици до 2.5 μm (ФПЧ_{2.5}), общ суспендиран прах (ОСП) за двата пункта за контрол качеството на атмосферния въздух (КАВ), разположена на територията на РИОСВ-Перник, са отразени в таблица № 1:

Таблица № 1

Пункт за мониторинг	код/номер	Контролирани замърсители		
		ФПЧ _{2,5}	ФПЧ ₁₀	ОСП
„кв. Църква” (Р)	035587106	✓	✓	✓ до 2009 г.
„Шахтьор” (АИС)	035587110		✓	

Нормите за качество на атмосферния въздух (КАВ), съгласно действащата нормативна уредба по показатели прах и общ суспендиран прах са представени в таблица №2:

Таблица № 2

Норма	Показател	Стойност	Дименсия	Период на осредняване
Средноденонощна норма (СДН)	ФПЧ ₁₀	50	µg/m ³	24 часа
Средногодишна норма (СГН)	ФПЧ ₁₀	40	µg/m ³	1 година
Средногодишна норма (СГН)+ДО*	ФПЧ _{2,5}	40	µg/m ³	1 година
Средногодишна норма (СГН)**	ФПЧ _{2,5}	30	µg/m ³	1 година
Максимално еднократна норма	ОСП	0.50	mg/m ³	30 минути
Средноденонощна норма (СДН)	ОСП	0.25	mg/m ³	24 часа
Средногодишна норма (СГН)	ОСП	0.15	mg/m ³	1 година

Нормите по гореописаните показатели са регламентирани със следните нормативни документи: Наредба № 9 от 03.05.1999 год. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици и олово в атмосферния въздух (обн. ДВ, бр. 46/1999 год.) и Наредба № 14 от 23.09.1997 год. за норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места (обн. ДВ, бр. 88/1997 год.)

Забележка:

* Нормите за ФПЧ_{2,5} за 2009 г.

** Нормите за ФПЧ_{2,5} за 2010 г.

1.3. Описание на дейностите по калибриране на средствата за измерване и отчет за работа на пунктовете за мониторинг, разположени на територията на РИОСВ-Перник

Използваните методи за пробонабиране и анализ, честота на пробонабиране, наличие на система за управление на качеството, методите за калибриране и честота в пунктове са както следва:

Пункт „кв. Църква” (Р)

№	ВИД ИНФОРМАЦИЯ	ДАННИ ЗА ПУНКТА
1.	Общ суспендиран прах (ОСП)	
	Метод	Ръчен гравиметричен метод БДС 17.2.4.20:1983
	Отговаря ли на референтния	да
	Вид оборудване/апаратура	
	Помпи ТЕСОРА за вземане на проби от прах-ОСП; ФПЧ ₁₀ ; ФПЧ _{2,5}	Касета-филтърдържател
	Характеристика на вземането на пробите	
	Разположение на пробовземната точка	На 1,5м. от сградата

	Височина на пробоотборната точка	3 m
	Дължина на пробовземната линия	2.0 m
	Вид на пробовземната линия	Тефлонов шлаух
	Период на осредняване на резултатите	24 часа и 1 год., съгласно Наредба №14/2002
	Период на вземане на пробите	24 часа
	Начин на пренасяне на филтрите до лабораторията на ИАОС	Ежеседмично, в специални касети за прахови филтри
	Дейности в лабораторията на ИАОС, която обслужва пункта	Гравиметрично определяне
2.	Метрологично осигуряване	
	Честота на калибриране	
	Периодично калибриране и проверка на елементите на помпата TECORA за вземане на проби от прах :	От ИАОС
	Периодично калибриране на дебитомера	Веднъж на 1 година от акредитирана лаборатория на ИАОС
	Държавна периодична проверка на дебитомера	Веднъж на 1 година от акредитирана лаборатория
	Работни ежедневни проверки	
	Работни проверки на дебитите на четирите канала за газове на помпата (ежедневно или преди всяка проба)	Извършва се от оператора с ротаметър

Пункт „Шахтьор” (АИС)

№	ВИД ИНФОРМАЦИЯ	ДАНИИ ЗА ПУНКТА
1.	Фини прахови частици (ФПЧ₁₀)	
	Метод	Абсорбция на бета-лъчи след сепариране в глава за ФПЧ ₁₀
	Отговаря ли на референтния	Не
	Период на осредняване на резултатите	24 часа и 1 год., съгласно Наредба №9/99
	Период на пробовземане	Непрекъснато
2.	Метрологично осигуряване	
	Честота на калибриране	
	Периодично калибриране и проверка на прахомера	На 6 месеца с калибрационни фолиа
	Държавна периодична проверка на дебитомера	Веднъж на 1 година от акредитирана лаборатория
	Работни проверки	
	Работни проверки на прахомера	Ежедневни проверки

2. Състояние на атмосферният въздух на територията на РИОСВ-Перник за периода от 01.10.2009год. до 31.03.2010год. по данни от индикативния пункт за мониторинг на качеството на атмосферния въздух с ръчно пробовземане и последващ анализ и автоматично-измервателната система

На територията на РИОСВ-Перник са разположени два пункта, в които е включено пробонабиране и анализ по показател фини прахови частици (ФПЧ₁₀).

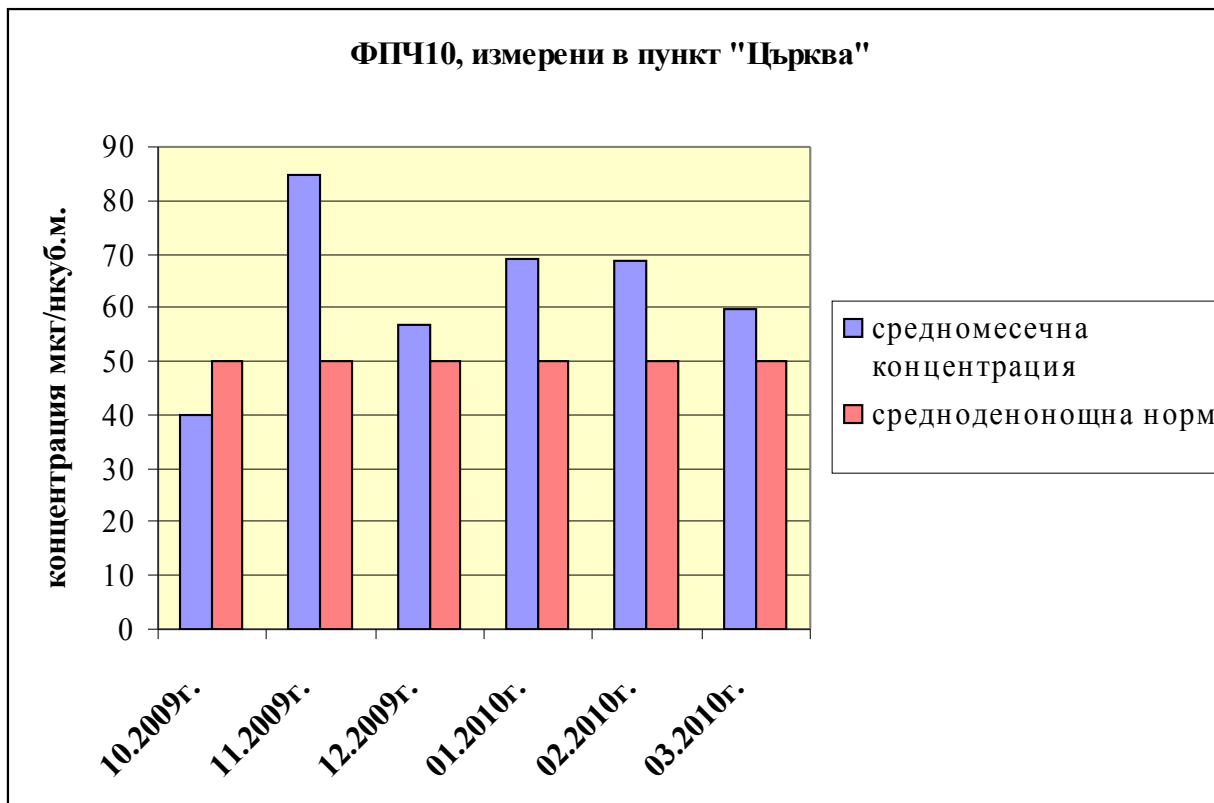
Пункт „Църква” е ръчен пункт с последващ гравиметричен анализ (референтни пробовземни устройства с последващ тегловен анализ), а пункт „Шахтьор” е с автоматично-измервателна система (работещ на бета абсорбция).

Таблично са представени осреднените данни за всеки месец от пунктовете:

2.1. Пункт „Църква” (Р)

❖ Фини прахови частици (ФПЧ₁₀)

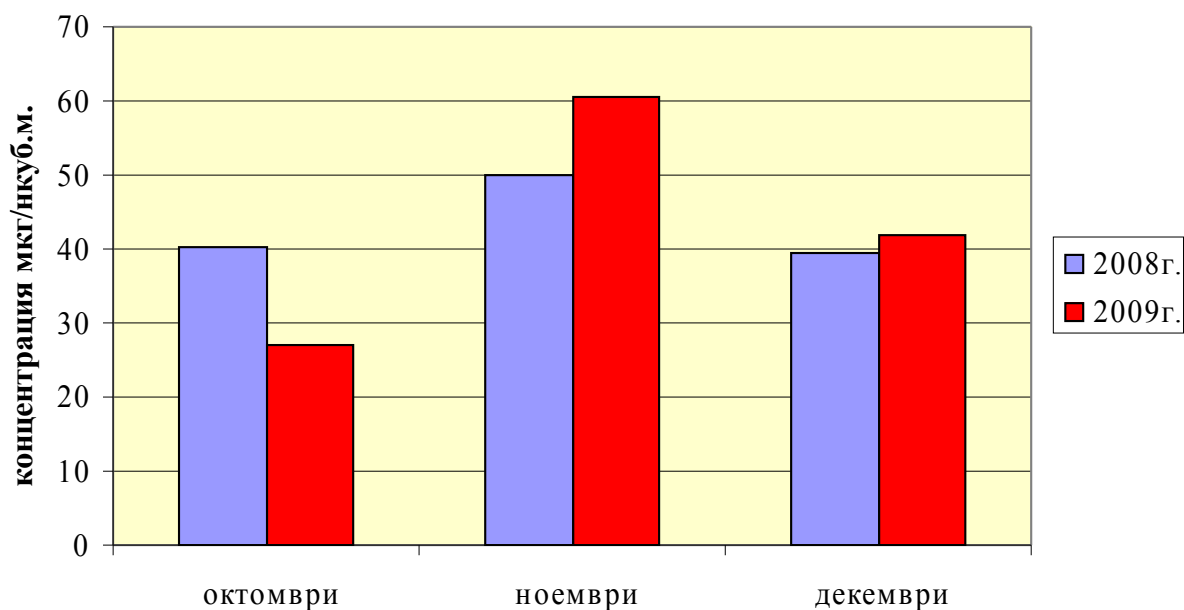
Пункт „Църква”, гр. Перник -фини прахови частици (ФПЧ₁₀)				
месец	Брой регистрирани данни	Брой превишения на ПС за СДН	Средномесечна концентрация	Максимална измерена средноденонощна концентрация (µg/m³)
10.2009 г.	31	7	39.8	83.4
11.2009 г.	30	19	84.9	186.9
12.2009 г.	31	17	56.8	161.5
01.2010 г.	27	15	69.1	169.1
02.2010 г.	28	16	68,7	236.1
03.2010 г.	31	22	59.6	117.1
Общ брой регистрирани данни за отчетения период: 178				

❖ **Фини прахови частици (ФПЧ_{2.5})**

Пункт „Църква”, гр. Перник фини прахови частици (ФПЧ _{2.5})	
месец	брой регистрирани данни
10.2009 г.	31
11.2009г.	30
12.2009 г.	29
01.2010 г.	27
02.2010 г.	28
03.2010 г.	31
Общ брой регистрирани данни за отчетения период: 176	

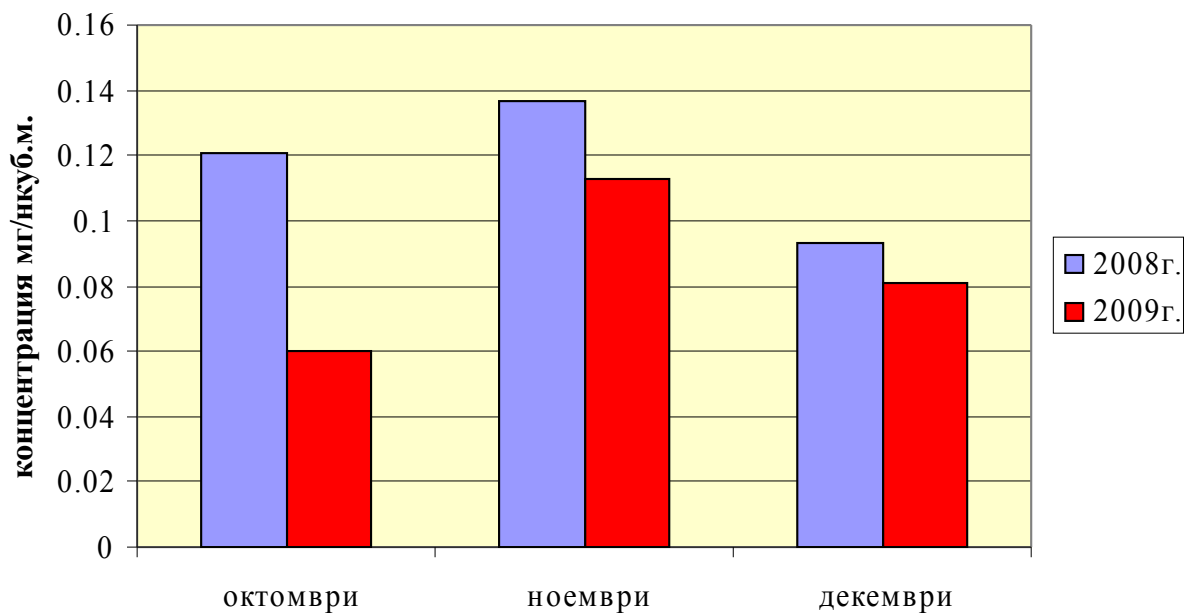
**Сравнителна диаграма на измерените стойности на ФПЧ_{2,5}
в пункт "Църква"**

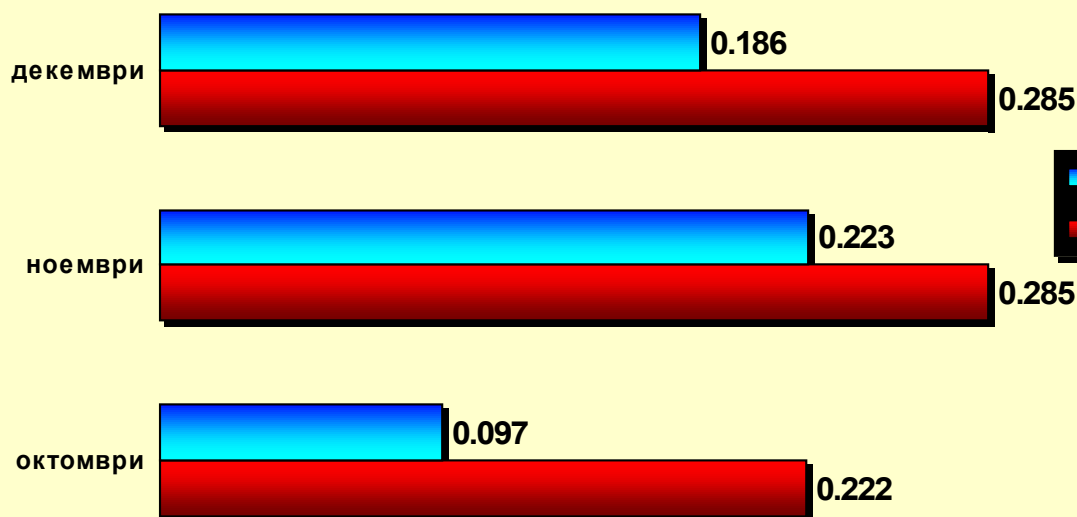
❖ **Общ суспендиран прах**

Пункт „Църква” (Р), гр. Перник-Общ суспендиран прах /ОСП/				
месец	Брой регистрирани данни	Брой превишения на ПДК с.д [в пъти ПДК с.д.]	Максимална измерена средноденоношна концентрация (mg/m³)	Средномесечна концентрация
10.2009 г.	21	-	0,097	0,060
11.2009 г.	20	-	0,223	0,113
12.2009 г.	14	-	0,186	0,081
Общ брой регистрирани данни за периода: 55				

Сравнителна диаграма между средномесечните концентрации на общ суспендиран прах, измерен в пункт "Църква"

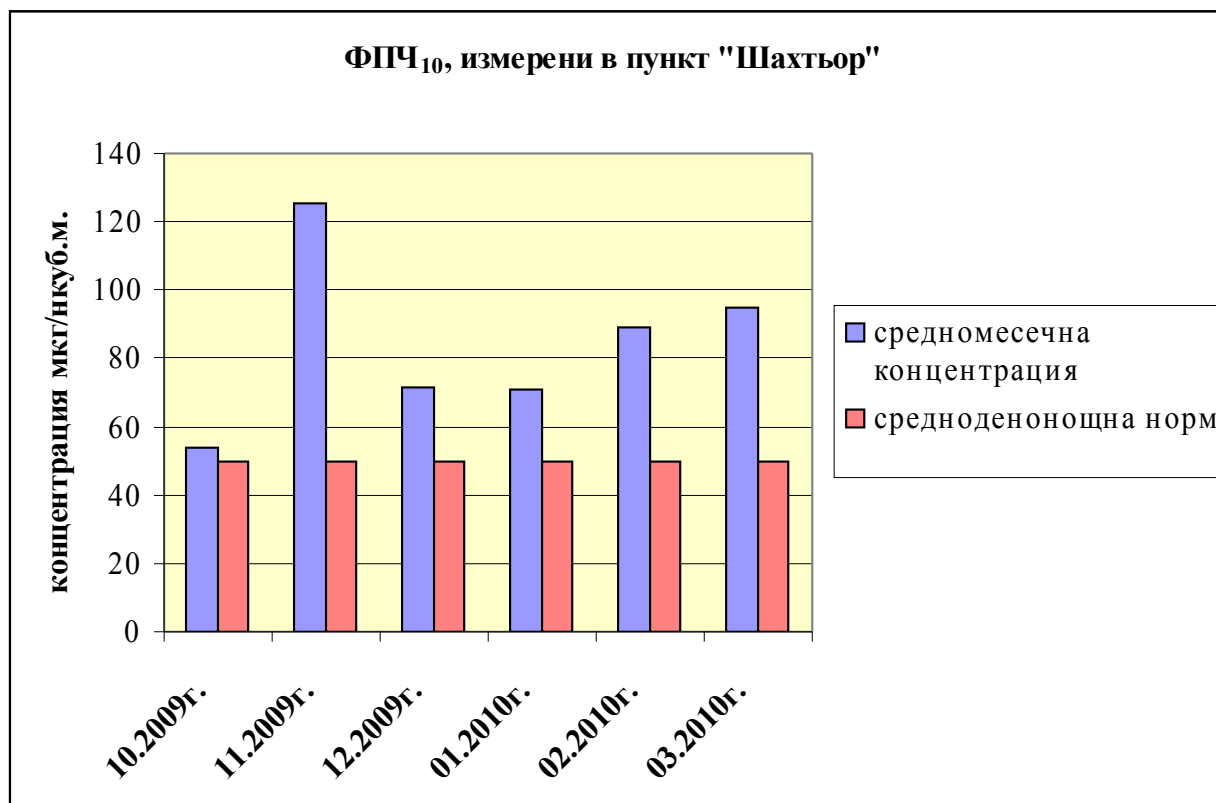
Сравнителна диаграма между максимално измерената денонощна концентрация на ОСП в мг/куб.м., измерен в пункт "Църква"

Пунктът е градски фонув. Основен източник на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух в района е дейността на стоманодобивното предприятие „Стомана Индъстри” АД, емисиите от битовия сектор в отоплителния период и транспорта.

2.2. Пункт „Шахтьор” (АИС)

фини прахови частици (ФПЧ ₁₀)				
месец	Брой регистрирани данни	Максимално измерена средноденонощна концентрация (µg/m ³)	Средномесечна концентрация (µg/m ³)	Брой превишения на ПС за СДН
10.2009 г.	30	108.0	53.8	18
11.2009 г.	27	240.6	125.4	21
12.2009 г.	31	158.5	71.7	21
01.2010 г.	31	188.8	70.7	19
02.2010г.	28	213,0	89.1	23
03.2010г.	31	234.6	95.1	26
Общ брой регистрирани данни за периода : 178				

Пунктът е транспортен. От представените данни се вижда, че превишенията на ПС за СДН в периода са от 2,16 до 4,8 пъти .

Източник на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух в гр.Перник е битовото отопление. В района на пункта се наслагват емисиите от автомобилния транспорт на близкото кръстовище, ТЕЦ „Република” и уличната мрежа.

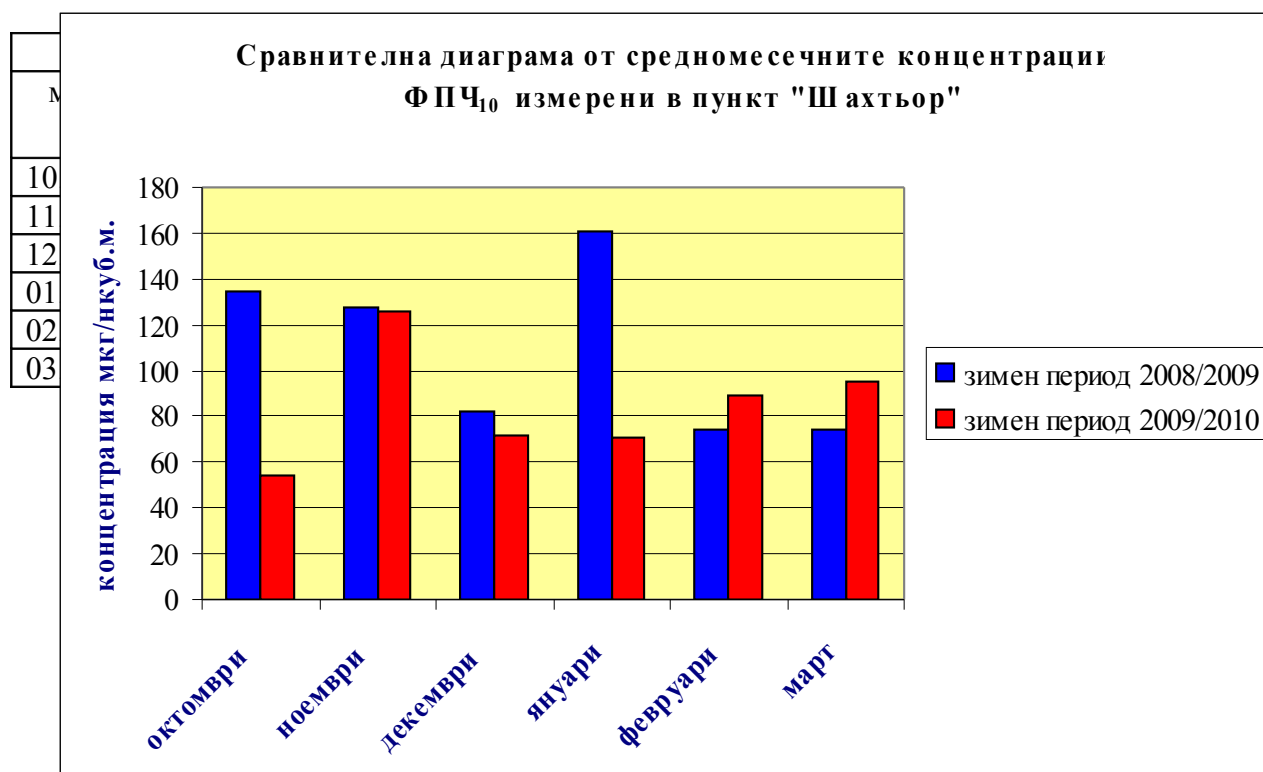
За увеличения брой превишения на ПС за СДН на ФПЧ₁₀ дял има и запрашеността на уличната мрежа след опесъчаването им в зимния период.

2.3. Брой превишения по показател фини прахови частици (ФПЧ₁₀) за двата пункта

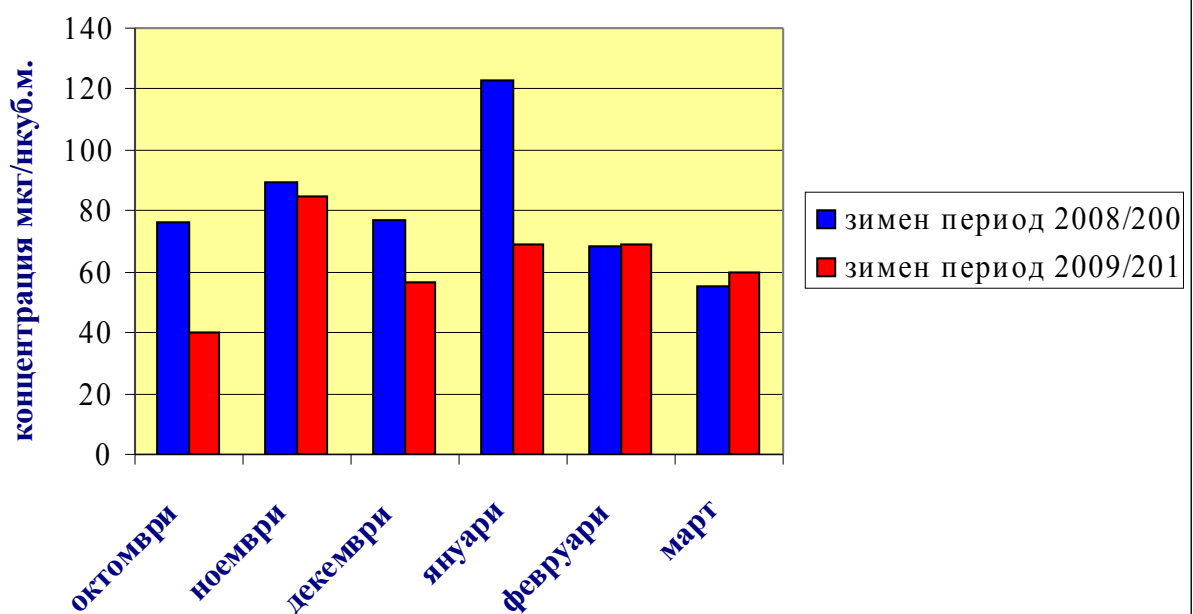
Пункт	Четвърто тримесечие на 2009г.			Първо тримесечие на 2010г.		
	Брой регистрирани данни осреднени за денонощие	Брой превишения на ПС за СДН	Максимална измерена средноденонощна концентрация	Брой регистрирани данни осреднени за денонощие	Брой превишения на ПС за СДН	Максимална измерена средноденонощна концентрация
„кв. Църква” (Р)	92	43	186,9	86	53	236,1
„Шахтьор” (АИС)	88	60	240,6	90	68	234,6

3. Тенденциите в състоянието на качеството на атмосферния въздух.

Качеството на атмосферния въздух в Перник се формира от емисиите на автомобилния транспорт, промишлеността и битовия сектор.

Сравнителна диаграма от средномесечните концентрации на
ФПЧ₁₀ измерени в пункт "Църква"

Видно от представените сравнителни диаграми е, че има понижаване на концентрациите на ФПЧ_{10} през трите месеца на 2009г. в сравнение със същите месеци на предходната година. Една от причините е въвеждането в редовна експлоатация на рехабилитирания парогенератор №5 на ТЕЦ "Република" към „Топлофикация Перник“ ЕАД с новия електрофилтър към него и другата причина е намаленото битово отопление поради високи температури. През февруари и март на 2010г. поради падане на температурите се увеличава използването на битово отопление, концентрацията на ФПЧ_{10} също.

Качеството на атмосферния въздух в гр. Перник се формира от емисиите на автомобилния транспорт и промишлеността .

4. Мерки за подобряване на качеството на атмосферния въздух

В община Перник е налице превишаване на установените норми, за това общината има изготвена Програма за намаляване нивата на замърсителите и достигане на установените норми, съгласно разпоредбите на чл. 27, ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух. Същата е приета с решение № 241 от Общински съвет Перник.

Програмата е актуализирана с решение № 466/22.12.2009г. на Общински съвет – Перник.

Община Перник е предприела следните мерки, с цел устойчиво съответствие на източниците на замърсяване: 1)поетапна газификация на града, 2)саниране на част от общинските сгради, 3)ограничаване достъпа на личните моторни превозни средства до централната градска част.

Предприетите мерки от страна на общината се оказват недостатъчни за достигане на законоустановените норми за качеството на атмосферния въздух.

Във връзка с писмо на МОСВ изх.№ 05-08-1770/17.03.2010 г., РИОСВ-Перник уведоми с писмо с изх.№ 04-00-806/14.04.2010 г. кмета на община Перник и Областния управител на област Перник за необходимостта от спешно актуализиране на програмата и/или Плана за действие към нея.

ДИРЕКТОР:

/ПЛАМЕН АНГЕЛОВ/